

Munur á Namibíu og Barentshavinum

Fiskurinn í Barentshavinum er ekki politískur

„Vit duga ekki rættiliga at skilja, at fiskurinn í Namibíu er politískur, tá eingin hevur mótmælt fiskiskapi í sovjetskum sjógvi...“

Hetta er kjarnin í einum aftursvari til min frá Ó.J. Rólantson í Dagblaðið 12. okt. Alt annað er uttanumtost og ikki vert at svara til. Hinvegin er omanfyrirstandandi sitat so áhugavert og so sermerkt fyri júst fólkaflokkinn, at tað hevur uppborið eitt svar.

Hvi er fiskurinn í Namibíu eftir okkara t.e. Javnaðarflokksins og ST tykki politískur, meðan fiskurinn í Barentshavinum ikki er tað. Hetta er júst spurningurin og skal her verða roynt eina ferð enn at greiða Fólkaflokkinn frá svarinum. So kanska fer Fólkaflokkurin at steða herferðini móti okkara veiðimonnum í Barentshavinum og samstundis stuðla okkara áheitan til ávisar reiðarar um at steða fiskiskapinum í namibiskum sjógvi.

Barentshavið

Fiskiskapurin í Barentshavinum hevur altóran tyding fyri føroyska búskapin, fyri føroyskar fiskimenn og fyri Klaksvíkar bý.

Hesin fiskiskapur fer fram sambært avtalur millum Noreg, Sovjetsamveldið og Føroyar. Norsku og sovjetsku stjórnirnar hava heimildir til at gera sáttmála við Føroyar um fiskin á teirra leiðum í Barentshavinum. Báðar stjórnir eru viðurkendar av ST og av kongarikinum Danmark. Eingin áheitan fyriliggur frá ST um ikki at samstarvast við hesi lond og hvørki teirra er mætt vitandi hersett. Samstarv okkara við hesi lond er tí legalt, lógligt sambært altjóða rætt og vanliga altjóða siðvenju, men tað liggur eingin moralsk meting í hesum samstarvi. Kortini hevur Dagblaðið skýrt tað arbeiði, sum okkara fiskimenn gera í Barentshavinum fyri politiskt og búskaparligt skjógvirksemi. (Sí kut úr Dagbl.)

DAGBLAÐIÐ

Útgevart: Pí. Dagblaðið, Traðavegur 19,
Postmoga 23, Tórshavn
Telefon: 17600 (6 línur)
Blasettjóri: Óli Breckmann
Blasettjörn: Ó.J. Rólantson, Jákup M. Gullaksen,
Petur Oluf Skov, Turið Kjetbro
Myndamaður: Loff J. Kolvunnus
Seting, umbróting og prent: Pí. Dagblaðið

**Stutt sagt: Vit hava
prostituerað okkum morvegis Sovjet við at
selja okkum inn í nakrar avtalur, vit aldri
sleppa burturúr.**

**Nøkur okkara hava longu frá tí at fyrsta
avtalan varð gjørd talað at. Víst á vandan at
lova krigsgerðingunum inn gjøgnum bakdyrnar.**

**Ein og hvør avtala, ið er okkum
al fíggarliga inntøku, er skammilig fyri
okkum, blóðpeningur, ið vit eru prostitueraði
til at taka ímóti**

**Tí er hetta ein ólukklu skipan og eitt
mistak, vit eiga at avvíkla sum skjótast**

Namibíafiskur er politískur — enn

So er tað spurningurin, hvi fiskurinn í Namibíu er politískur. Satt at siga helt eg, at hesin spurningur var so væl lýstur, at Fólkaflokkurin kendi svarið, men yvirlysing Jógvans Sundstein sigur nakað annað. Tí má roynast aftur:

Svarið til spurningin hvi fiskurinn í Namibíu er politískur er altso fylgjandi:

1. Namibíu er ólógliga hersett land. Hersetingarvald og hersetingarstjórn ólóg-

lig. Stjórnin hevur tí onga heimild at gera sáttmála við Føroyingar.

2. Stjórnin er ikki viðurkend av øðrum enn Suðurafríka (altso hersetingarvaldinum sjálvum).

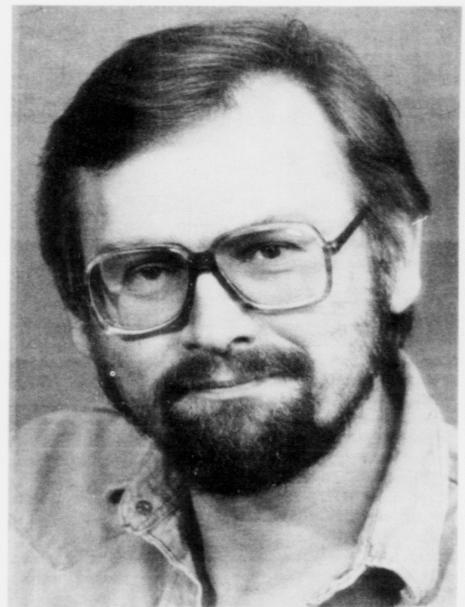
3. ST hevur álagt øllum limalondum ikki at gera nakað, sum bendir á viðurkenning (t.d. sáttmálar) av hersetingarstjórnini.

4. ST hevur álagt sinum limalondum at ansa eftir at teirra vinnuliv fylgja ST-samtýktunum. Føroyar eru sum partar av danska ríkinum limur í ST.

5. Einasta lógliga umboð fyri namibísku fólkið (tallar ættflokkar), SWAPO, hevur heitt á øll heimins lond um at gera eftir boðum ST.

6. Tá friðarsamráðingar eftir 10 ára blóðugt frælsisstríð byrjaðu millum Angola og Suðurafríka fyriskipaðar av ST við góðari hjálpi úr USA, heittu allir partar í heiminum at halda fingrarnar vekk frá Namibíu.

7. Serstakliga heita USA og ST á øll lond um ikki at taka dagar millum partarnar t.v.s. ikki at gera

sáttmálar við hersetingarstjórnina, meðan friðarsamráðingarnar ganga fyri seg. Somu áheitan hava kirkjurnar í Namibíu sent út.

8. Samstundis hevur hersetingarvaldið bruk fyri øllum, sum kann styrkja stóðuna hjá hersetingarstjórnini t.d. ein sáttmála við eitt av Norðanlondum.

9. Øll heimins lond virða áheitanir ST og USA.

10. Um alt gongur eftir ætlan, so verður friður um ein ella tveir mánaðir og ein og hvør kann fritt gera sáttmálar við eina lógliga og eina av øllum heimins londum viðurkenda namibísku stjórn.

Øll heimins lond hava hildið seg havt ráð at biða. Øll uttan altjóða føroyski Fólkaflokkurin og hansara handgingnu reiðarar. Teir bróta allan altjóða solidaritet við namibísku fólkið, teir duga sær ikki högv. Hava ikki tøl til at biða, men bróta alla altjóða siðvenju, bjóða øllum fræls-um afrikanskum londum av, koma landsstýrinum í trupulleikar morvegis ST og ríkisfelagsskapinum, koma okkum í ringt orð í Norðanlondum, í EF, í ST, í USA og síðst men ikki minst í Namibíu. Teir duga snøgt sagt ikki altjóða fólkskikk.

Eftir stendur so tann spurningur, sum út frá okkara føroyska vinkli er mest áhugaverdur: Hvi er tað so umráðandi fyri Fólkaflokkinn at hjálpa apartheidstýrinum og tess hersetingarstjórn? Hvi hetta nakað at gera við vitjan stavnamannsins fyri ári síðani í Prætoria? Hvi kunnu Fólkaflokkurin og hansara reiðarar ikki biða hesa stuttu tíð, til viðurskiftini gerast í lagi í Namibíu?

Og viðari: hvi vanvirða ST, SWAPO og allan heiminn á hendan hátt? Hvi misbrúka heiðurligar og góðvarnar føroyskar fiskimenn í hesum spæli, sum tykist torført at gjøgnumskoða? Hvat hendir við sáttmálunum, sum hersetingarstjórnin hevur gjørt hetta síðsta árið, tá nýggja stjórnin tekur við? Hvarja lagnu fáa ætlaðar føroyskar joint venture avtalur í triðja heiminum eftir hetta? Triðji heimurin er 100% í parti við SWAPO og er væl og virðiliga av ST kunnaður um føroysku upplægg- ingina í Namibíu.

Her er so gjørd ein roynd at svara Ó.J. Rólantson hvi „fiskurinn í Namibíu er politískur“. Sum tað sæst reisti svarið fleiri spurningar — spurningar um Fólkaflokkssins marghættliga leiklut í einum sorgarleiki, har føroyskir fiskimenn bæði á ein og annan hátt lættliga kunnu koma at gerast taparar.

Tað eigur tí ongantíð at verða gloymt, at Fólkaflokkurin einsamallur hevur ábyrgdina av teimum politisku, búskaparligu og moralsku fylgjunum av føroysku upplæggningini í sorgarleikin í Suðurvesturafríka eisini kallað Namibíu.

Jóannes Dalsgaard